

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive research) เพื่อศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มสามีภรรยา ในตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร คือ คู่สามีภรรยาอายุระหว่าง 15 - 60 ปี ในตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่าง

ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 231 ครอบครัว ซึ่งได้จากการเปิดตารางเลขสุ่ม ของ Taro Yamane ที่มีค่าความคาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มเลือกหมู่บ้าน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้หมู่บ้านเป็นตัวแทนมาจำนวน 5 หมู่บ้าน จากจำนวนทั้งหมด 10 หมู่บ้าน

ขั้นตอนที่ 2 ทำการสุ่มครัวเรือนแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยสุ่มจากครัวเรือนแต่ละหมู่บ้าน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มคู่สามี ภรรยาที่อยู่กันด้วยกัน โดย ผู้ให้ข้อมูล คือ คู่สามีและภรรยา 1 คู่ใน 1 ครัวเรือนหากมีมากกว่า 1 คู่ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกตัวอย่างเพียง 1 คู่เท่านั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามแนววัตถุประสงค์ ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัว

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มสมาชิก

ส่วนที่ 3 ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมา

ส่วนที่ 4 ปัญหาที่เกี่ยวข้องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนที่ 5 การประเมินระดับการดื่มปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มสมาชิก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index) โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาได้ ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index, CVI) ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.7 หลังจากนั้นนำข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสมก่อนนำไปทดสอบหาความเชื่อมั่น

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มประชากรของการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มสมาชิกในตำบลสง่าบ้าน อำเภออดอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 ราย แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การค้นคว้าแบบอิสระผ่านการพิจารณาจาก คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยสาขาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รับรองว่าไม่เป็นอันตรายต่อกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นผู้ศึกษาเข้าพบกลุ่มตัวอย่างแนะนำตัว อธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล โดยชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงสิทธิที่จะตอบรับ หรือปฏิเสธในการเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างสามารถออกจากการศึกษาในระหว่างดำเนินการได้

ข้อมูลที่ได้จะเก็บเป็นความลับและเสนอผลการศึกษาออกมาเป็นภาพรวมเพื่อใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. ขออนุมัติหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ถึงสาธารณสุขอำเภอสันกำแพง และหัวหน้าสถานีอนามัย ตำบลต้นเปา ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และผลที่จะได้รับในการศึกษา ครั้ง โดยประสานงานกับผู้ใหญ่บ้าน ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดนัด วัน เวลา ที่จะเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างและได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และอธิบายการพิทักษ์สิทธิ์แก่กลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนในการตอบแบบสอบถามโดยละเอียดให้เกิดความเข้าใจตรงกันพร้อมทั้งแจกแบบสอบถาม โดยให้แต่ละคู่ทำด้วยตนเองอย่างอิสระและยื่นรอรับแบบสอบถาม จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน
4. นำแบบสอบถามที่จัดเก็บได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล กำหนดรหัสแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการ
ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผล โดยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนา ความถี่ ร้อยละ